

„ромей“ (гърци). Подивѣли сте по чифлицитѣ и пла-  
нинитѣ, та сте забравили ромейския езикъ, зели  
сте да приказвате дивия български езикъ: за това  
не можемъ да ви разрешимъ да имате нито цър-  
ква, нито книга, нито училище, нито владици бъл-  
гари. Ще слушате насъ, ще се подчинявате намъ  
и ще изпълнявате каквото ви кажемъ, иначе ще  
ви наклеветимъ предъ турцитѣ като бунтовници и  
тогава тежко ви: за васъ ще има бой, затворъ, бе-  
сило, набиване на колъ, печене на голѣми огньове...

Първенцитѣ българи слушали тѣзи закани, но  
не се уплашили. Тѣ излѣзли отъ владишкия конакъ  
и отишли при пашата.

— Паша ефенди, рекли тѣ. Вие виждате, кой  
изкарва най-много стока (шаяци, гайтани, чорапи,  
обуща) на пазаря; вие виждате, кой работи честно  
и денонощно; знаете, кой обработва земята и дава  
изобилно жито на царщината; знаете, кой отглеж-  
да най-красивия и вкусенъ добитъкъ, съ който се  
храни султана, везиритѣ и голѣмцитѣ въ Цариградъ;  
знаете, кой прави пѣтищата, мостоветѣ, царскитѣ  
конаци; кой помага на царскитѣ войски за пѣть и  
окопи; кой плаща тежкитѣ данъци, дава синоветѣ  
си за държавна работа, отваря домоветѣ си за без-  
платно нощуване на царски хора и чужденци, гости  
на султана. Този народъ, нареченъ отъ васъ р а я,  
се казва б ъ л г а р и. Той изпълнява всички длъж-  
ности въ държавата, а нѣма нито църкви, нито кни-  
га, нито училища, нито други полезни за него нѣ-  
ща. Всичко заграбили гърцитѣ и тѣ сами се ползу-  
ватъ отъ народнитѣ приходи.

Пашата билъ добъръ човѣкъ; слушалъ съ вни-  
мание; пушилъ спокойно съ кихлибарено наргеле.